

POSITIONSPAPIR: DANMARKS SPORTSFISKERFORBUNDS POLITIK PÅ MUSLINGE- OG ØSTERSOMRÅDET

De danske have lider. Kun 5 % af vores kystvande inden for 1 sømil-grænsen lever op til god økologisk tilstand. Blandt hovedårsagerne til den dårlige tilstand er en høj næringsstofbelastning, der fører til iltsvind, men også et ødelæggende fiskeri efter blandt andet muslinger og østers. Danmarks Sportsfiskerforbund ønsker en muslinge- og østerspolitik, som kan sikre den rette balance mellem muslingeopdræt, muslingefiskeri og naturbeskyttelse.

MUSLINGEFISKERI OG -OPDRÆT I DAG

Mange af de indre danske farvande er i dag påvirket af fiskeri efter muslinger og østers. Det gælder også internationalt beskyttede Natura 2000-områder. Fiskeriet med de tunge, bundslæbende redskaber er problematiske, da muslinger og østers spiller en vigtig rolle for havmiljøet i form af at optage næringsstoffer og dermed begrænse risikoen for iltsvind. Samtidig er muslinge- og østersbanker vigtige opvækst- og leveområder for en række dyr og planter.

Det er ikke kun muslingefiskeri der er udbredt i Danmark. I de forgangne år er mængden af muslinge- og østersopdræt tiltaget i de indre danske farvande, hvor især store dele af Limfjorden er blevet udlagt til opdræt. Muslinge- og østersopdræt er langt fra en ubetinget god idé, når det kommer til at forbedre havmiljøet. Muslinger og østers optager næringsstoffer og bidrager dermed positivt til et renere havmiljø ved at optage næringsstoffer. Men lokalt kan opdrættene have markante negative indvirkninger på havmiljøet. De kan blandt andet bortskygge ålegræs og tang under anlæggene, og fækallier fra muslingerne falder samtidigt til bunds som slam og kan efterlade havbunden død.

Det store areal, der i Havplanen er udlagt til muslingeproduktion, er også problematisk, fordi det udelukker en lang række rekreative aktiviteter – herunder lystfiskeri. Der er desuden store erhvervsmæssige og økonomiske interesser i de udpegede områder i form af kystturisme, som kan blive påvirket negativt, hvis store områder forbeholdes muslingeproduktion.

Fakta - Blåmusling

Længde: 10 cm

Vægt: 5 g

Yngleperiode: April

Antal æg/kuld: 5-12 millioner

Antal kuld/år: 1

Levealder (max.): 15 år

Udbredelse, verden: Udbredt langs kysterne i Nordatlanten og i andre tempererede og polare have.

Udbredelse, Danmark: Jævnt udbredt langs alle danske kyster.

Fjender: Ræve, rotter, ederfugle, søstjerner, strandkrabber

Andre navne: Pælemusling

- Blåmuslingen er en filtrator og tilhører gruppen bløddyr. Bløddyr som blæksprutte og snegle.
- Spredes med havstrømmene som larver.
- En voksen musling kan filtrere 8 liter vand i timen.
- Lever af plankton.
- Binder ca. 20 % af den energi den indtager som kød, resten ca. 80 % ender som fækallier.
- Binder næringsstoffer som N+P.
- Velegnet til konsum.
- Giftige alger i vandet ender i muslingerne (overvågning).
- Kan klare minus 20 grader og op til plus 40 grader i kortere perioder.
- Lever ovenpå bunden, hvor de fleste andre muslinger lever nedgravet.

POSITIONSPAPIR: DANMARKS SPORTSFISKERFORBUNDS POLITIK PÅ MUSLINGE- OG ØSTERSOMRÅDET

DANMARKS SPORTSFISKERFORBUND MENER OM...

Muslingefiskeri: Danmarks Sportsfiskerforbund mener ikke, at skadelige aktiviteter som brug af tunge, bundslæbende fiskeredskaber, der anvendes til fiskeri efter muslinger og østers, skal foregå i de internationalt beskyttede Natura 2000-områder.

Der kan desuden være behov for yderligere regulering i form af en begrænsning eller ophør af fiskeriet i fjorde, hvor miljøtilstanden er ringe, og der er risiko for, at der ikke kan opnås god økologisk tilstand og en af årsagerne dokumenteret er muslingeskrab. Muslingeskrab må ikke foregå på eller tæt ved steder og dybder, hvor det er realistisk, at ålegræs kan gro. Ophvirvling af sediment stresser ålegræsset, så en passende sikkerhedszone er nødvendig.

Linemuslinger: Vi anbefaler dyrkning af linemuslinger til konsum, hvis det kan medvirke til at begrænse fiskeri med skrabende redskaber. Vi anbefaler dyrkning af linemuslinger, hvis de anvendes til udlægning på bunden, som genopretning af biogene rev. Disse muslinger skal efterfølgende friholdes for fiskeri.

Vi fraråder dyrkning af "miljømuslinger" som et marint virkemiddel. Det vil sige muslinger, der ikke kan opnå konsumstørrelse, og som kun kan anvendes til foder. Der er på nuværende tidspunkt (august 2020) ikke dokumenteret, at miljømuslinger har en positiv effekt på havmiljøet.

Vi mener også, der er brug for en helt anderledes tilgang, når der skal udpeges områder til muslingeproduktion. Der skal i langt højere grad inddrages lokale hensyn og den viden, der eksisterer om dybder og strømforhold samt udbredelse af ålegræs og biogene rev (red., rev dannet af blåmuslinger eller hestemuslinger).

Der skal desuden tages højde for de visuelle indtryk af muslinge anlæggene og deres negative effekter på havmiljøet lokalt, som kan begrænse de rekreative muligheder og de afledte indtægter. Der er ofte problemer under anlæggene med iltsvind og ophobning af slam, der er et resultat af muslingernes fækalier.

I tilfælde af at der etableres opdræt af miljømuslinger i et fjordområde, skal fiskeriet med slæbende redskaber stoppes i dette område. Det giver ikke mening at fiske muslinger samtidigt med, at der opdrættes muslinger med de lokale forurenings, dette medfører.

Udlægning af sten og døde skaller bør fremmes for at forøge den naturlige muslingebestand. Gennem tiden har muslingeskrab fjernet de hårde kerner på havbunden, hvor muslingelarver skal hæfte sig for at starte opvæksten.

“

FORVALTNING

I juni 2013 blev den danske muslinge- og østerspolitik vedtaget. Muslinge- og østerspolitikken skal sikre den rette balance mellem muslingefiskeri og naturbeskyttelse. Politikken medvirker til en grøn omstilling af erhvervet med ønske om og fokus på at fremme andre former for muslingeproduktion end fiskeri.

Muslinge- og østerspolitikken er blevet evalueret i 2017-2018. Politikken er på den baggrund opdateret i første halvdel af 2019.

Danmarks Sportsfiskerforbund er repræsenteret i Muslingeudvalget i regi af Fiskeristyrelsen. Det overordnede formål er at belyse mulighederne for at fremme en miljømæssig og økonomisk bæredygtig udnyttelse af de naturlige danske muslinge forekomster og mulighederne for opdræt.

POSITIONSPAPIR: DANMARKS SPORTSFISKERFORBUNDS POLITIK PÅ MUSLINGE- OG ØSTERSOMRÅDET

FORSLAG TIL HANDLINGER

- Arbejde for at muslingefiskeri med skrabende redskaber forbydes i fjorde og i habitatområder.
- Muslinger fra muslingeopdræt skal udelukkende bruges til konsum.
- På lokaliteter, hvor der opdrættes muslinger, skal der ikke samtidigt fiskes muslinger med skrabende redskaber.
- Arbejde for at det løbende undersøges hvilket effekt muslinge- og østersopdræt har på havmiljøet.
- Opfordre Staten til at inddrage lokale myndigheder i, hvor muslingeopdrætsanlæg eventuelt kan placeres.

FORELØBIGE INDSATSER

- Danmarks Sportsfiskerforbund deltager i arbejdet i muslingeudvalget med henblik på en bæredygtig muslinge- og østerspolitik med nødvendige hensyn til havmiljøet.
- Danmarks Sportsfiskerforbund har afgivet hørings svar angående opdræt af muslinger og østers i vandsøjlen med ønske om et foreløbigt stop for nye muslingeopdræt.
- Danmarks Sportsfiskerforbund har anmodet om et stop for forsøgsfiskeri efter stillehavsøsters i Vadehavet.

	<i>Muslingeskrab</i>	<i>Dyrkning af muslinger på line/strømper</i>	<i>Dyrkning af muslinger i SmartFarm-system</i>	<i>Fremme af naturlig muslingebestand</i>
FORDELE	Muslinger til konsum efterspørges Økonomisk gevinst	Muslinger kan vokse til konsumstørrelse	Mindre arbejdskraftkrævende end line og strømpe	Tilbageføring af optagede materialer (sten, skaller) danner sæde for nye muslinger i en ikke-forurenende koncentration
ULEMPER	Hårde kerner på havbunden fjernes => Færre nye, naturlige muslinger Ålegræs stresses	Lokal forurening ved store anlæg Det visuelle indtryk kan være grimt	Muslinger opnår ikke konsumstørrelse, med mindre de udlægges på havbunden i en periode, ellers kan de kun bruges til foder Edderfugle vil forgribe sig på anlæggene Det visuelle indtryk er grimt Anlæggene optager store arealer, hvor der ikke er plads til rekreative aktiviteter.	-

